

Hare Excellentie
Drs. S. van Veldhoven - van der Meer
Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Briefnummer
18/10.639/FG/AB

Onderwerp
Consultatie Wetsvoorstel
Publiekrechtelijke omvorming ProRail

Den Haag
30 november 2018

Telefoonnummer
070 3490326
E-mail
groot@vnoncw-mkb.nl

Excellentie,

Graag maakt VNO-NCW van de gelegenheid gebruik om te reageren op het wetsvoorstel Publiekrechtelijke omvorming Prorail dat tot doel heeft Prorail BV om te vormen tot een publieke ZBO.

In elk toekomstscenario neemt het aantal vervoersbewegingen bij alle modaliteiten toe. Dat betekent ook dat de druk op het spoor en de spoorinfrastructuur steeds groter wordt, zowel voor personenvervoer als voor goederenvervoer. VNO-NCW deelt dan ook de doelstelling dat de spoorinfrastructuur naar een nog hoger kwaliteitsniveau moet. Dat terwijl nu al uit internationale benchmarks blijkt dat Prorail het bijzonder goed doet. Wij vragen ons mede daarom af of de omvorming van ProRail naar een publieke ZBO deze doelstelling inderdaad dichterbij brengt.

Voor een intensief verweven spoorsector is effectief, efficiënt en betrouwbaar beheer van de spoorinfrastructuur essentieel. Dit krijgt nu goed vorm doordat de beheerder dagelijks onderdeel is van de spoorketen en het spoorstelsel en daardoor adequaat kan inspelen op nieuwe ontwikkelingen bij zowel OV als spoorgoederenvervoer. Wanneer de railbeheerder als gevolg van dit wetsvoorstel onderdeel wordt van een politiek bestuursrechtelijk systeem wordt die operationele verwevenheid en alertheid veel minder.

Private vormen van financieren worden moeilijker

Wij vragen ons af welk probleem nu precies wordt opgelost met de omvorming van Prorail tot een publieke ZBO. Het wetsontwerp is op veel punten onvolledig, geeft veel onzekerheden en zal contraproductief werken op de noodzaak om de spoorinfrastructuur middels gerichte investeringen naar een hoger niveau te brengen. Dit komt voornamelijk

doordat vormen van vernieuwend privaat financieren minder kans krijgen in de vorm van een publieke ZBO. Dit blijkt ook uit het wetsontwerp. Investerings in het spoor worden hierdoor afhankelijk van overheidsbudgetten. Juist nu geïnvesteerd moet worden in de overstap van 1,5 KV spanning op de bovenleiding naar 3 KV om treinen hoog frequenter te laten rijden en in ERTMS (European Rail Traffic Management System) voor verbetering veiligheid en communicatie als voorbereiding op hoogfrequent autonoom rijden, moet ProRail niet beperkt worden in haar (financierings)mogelijkheden.

Ongelijk speelveld

Een zorgpunt is dat wanneer ProRail als publieke ZBO verder van marktpartijen af komt te staan dit kan leiden tot ongelijk speelveld op het spoor, waar marktpartijen juist op gelijkwaardige basis moeten opereren. Omdat ProRail dichter naar de overheid wordt getrokken krijgt ProRail mogelijk onbedoeld een grotere machtspositie tegenover de gebruikers van het spoor.

Reorganisatie gaat ten koste van de kwaliteit

Een reorganisatie alleen gericht op het veranderen van de structuur van ProRail zorgt voor een interne oriëntatie, waar de diensten aan reizigers en bedrijven onder gaan lijden. Het bedrijfsleven en leden van VNO-NCW die actief zijn op en rond het spoor signaleren juist de afgelopen jaren dat de directie van ProRail forse progressie boekt. Een nieuwe reorganisatie kan dit teniet doen.

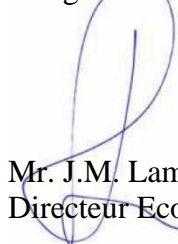
Gevolgen niet-afrekbaarheid btw

Op het punt van de prijszekerheid als gevolg van het niet meer kunnen aftrekken van de btw geeft het wetsvoorstel geen uitsluitel. Er wordt regelgeving aangekondigd waarin zal worden vastgelegd dat ProRail niet aftrekbare btw niet in de gebruiksvergoedingen mag doorberekenen. Deze toezegging overtuigt niet. Het zou goed zijn deze nadere regulering kenbaar te maken waardoor zekerheid ontstaat en duidelijk wordt hoe het nadeel voor ProRail dan wordt opgelost.

Tot slot

Wij roepen u op om vanwege de hiervoor genoemde bezwaren het wetsontwerp te heroverwegen. Een actievere benutting van de concessie van de railinfrabeheerder biedt naar onze mening betere sturingsmogelijkheden dan de hier voorgestane route van omvorming tot een publieke ZBO.

Hoogachtend,

Mr. J.M. Lammers
Directeur Economische Zaken